

سؤالات امتحان نهایی درس : شیمی ۳	رشته : ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۶	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت دی ماه سال ۱۳۹۸			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	

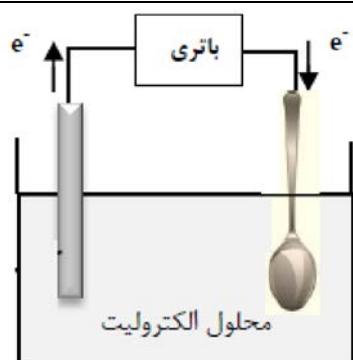
		توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) بلامانع است.									
۱/۷۵		<p>در هر مورد از بین دو واژه داده شده ، واژه مناسب را انتخاب کرده و در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>(آ) توده های مولکولی و یونی ، ذره های سازنده مخلوط های $\xrightarrow[\text{کلوئیدی}]{\text{سوسپانسیونی}}$ می باشند.</p> <p>(ب) اگر یک نمونه ماده همه طول موج های مرئی را بازتاب کند به رنگ $\xrightarrow[\text{سفید}]{\text{سیاه}}$ دیده می شود.</p> <p>(پ) رفتار فیزیکی مواد مولکولی همانند چگالی و دمای جوش به $\xrightarrow[\text{الکترون های طوفت}]{\text{برهه های بین مولکولی}}$ بستگی دارد.</p> <p>(ت) آلاینده NO موجود در اگزوز خودروها پس از عبور از مبدل کاتالیستی به شکل $\xrightarrow[\text{N}_2]{\text{NO}_2}$ خارج می شود.</p> <p>(ث) درساخت با تری نقش فلز $\xrightarrow[\text{پتانسیم}]{\text{لیتیم}}$ پر رنگ است ، چون قوی ترین $\xrightarrow[\text{کاهنده}]{\text{اکسنده}}$ می باشد و کمترین چگالی را دارد.</p> <p>(ج) پاک کننده های $\xrightarrow[\text{غیر صابونی}]{\text{خورنده}}$ افزون بر آن که بر اساس برهم کنش میان ذره ها عمل می کنند، با آلاینده ها نیز واکنش می دهند.</p>	۱								
۱/۷۵		<p>درستی یا نادرستی هریک از عبارت های زیر را تعیین کرده و در صورت نادرست بودن شکل درست آن را در پاسخ نامه بنویسید.</p> <p>(آ) چگالی الماس از چگالی گرافیت بیشتر است.</p> <p>(ب) در فرآیند هال، گاز کرین دی اکسید در آند تولید می شود.</p> <p>(پ) از اتیل استات به عنوان حلال چسب استفاده می کنند.</p> <p>(ت) در واکنش های شیمیایی، با استفاده از کاتالیزگر آنتالپی واکنش افزایش می یابد.</p> <p>(ث) هر چه ثابت یونش یک باز کوچکتر باشد، رسانایی الکتریکی محلول آن در شرایط یکسان، بیشتر خواهد بود.</p>	۲								
۱/۵		<p>باتوجه به جدول زیر که اثر دما را بر ثابت تعادل واکنش $\text{NH}_3(g) + \frac{3}{2} \text{H}_2(g) \rightleftharpoons \text{N}_2(g)$: $\Delta H < 0$ نشان می دهد به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>دما (°C)</th> <th>۴۰۰</th> <th>۲۰۰</th> <th>۲۵</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>K</td> <td>$6/2 \times 10^{-4}$</td> <td>۰/۶۵</td> <td>$6/0 \times 10^{-5}$</td> </tr> </tbody> </table> <p>(آ) عبارت ثابت تعادل را برای این واکنش بنویسید.</p> <p>(ب) میزان پیشرفت واکنش در کدام دما بیشتر است؟ چرا؟</p> <p>(پ) با افزایش دما K چه تغییری کرده است؟ دلیل خود را به کمک اصل لوشاتلیه توجیه کنید.</p> <p>«ادامه سوال ها در صفحه دوم»</p>	دما (°C)	۴۰۰	۲۰۰	۲۵	K	$6/2 \times 10^{-4}$	۰/۶۵	$6/0 \times 10^{-5}$	۳
دما (°C)	۴۰۰	۲۰۰	۲۵								
K	$6/2 \times 10^{-4}$	۰/۶۵	$6/0 \times 10^{-5}$								

مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۴	رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس: شیمی ۳
ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۶	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸			دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۳۹۸
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			ردیف

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	رده
۱/۵	<p>با توجه به ولتاژی که ولت سنج، در سلول گالوانی نشان داده، به پرسش های زیر پاسخ دهید.</p> <p>(آ) در این سلول کدام فلز (Fe یا M) نقش کاتد را ایفا می کند؟</p> <p>(ب) با انجام واکنش جرم کدام تیغه (Fe یا M) کاهش می یابد؟</p> <p>(پ) کدام مورد «۱» یا «۲» جهت حرکت آنیون ها را نشان می دهد؟</p> <p>(ت) کدام ذره اکسیده است؟</p> <p>(ث) اگر پتانسیل کاهشی استاندارد Fe^{2+}/Fe برابر -0.44 V باشد، پتانسیل کاهشی استاندارد M^{2+}/M را محاسبه کنید.</p>	۴
۱	<p>غلظت یون هیدرونیوم در خون انسان تقریباً برابر 4×10^{-8} مول بر لیتر است.</p> <p>(آ) غلظت یون هیدروکسید را در خون انسان محاسبه کنید.</p> <p>(ب) pH خون انسان را محاسبه کنید.</p>	۵
۱	<p>با توجه به معادله های داده شده به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>(آ) به جای علامت سوال «؟» در معادله (۲) کدام عدد (۸۱۰ یا ۶۸۹) را می توان قرار داد؟ دلیل بنویسید.</p> <p>(ب) کدام ترکیب سدیم کلرید (NaCl) یا منیزیم اکسید (MgO) نقطه ذوب بالاتری دارد؟</p> <p>۱) $\text{NaCl(s)} + 787 \text{ kJ} \rightarrow \text{Na}^+(\text{g}) + \text{Cl}^-(\text{g})$</p> <p>۲) $\text{KBr(s)} + ? \text{ kJ} \rightarrow \text{K}^+(\text{g}) + \text{Br}^-(\text{g})$</p> <p>۳) $\text{MgO(s)} + 3798 \text{ kJ} \rightarrow \text{Mg}^{2+}(\text{g}) + \text{O}^{2-}(\text{g})$</p>	۶
۱	<p>دانش آموزی به کمک نمودارهای ستونی، فرآیند یونیده شدن هیدروفلوئوریک اسید را در دمای معین به صورت زیر نشان داده است. ثابت یونش این اسید را به دست آورید.</p> <p>قبل از یونیده شدن</p> <p>پس از یونیده شدن</p>	۷
	«ادامه سوال ها در صفحه سوم»	

سؤالات امتحان نهایی درس : شیمی ۳	رشته : ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	تعداد صفحه: ۴	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۱۰/۱۶	ساعت شروع: ۱۰ صبح
دانش آموزان روزانه ، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت دی ماه سال ۱۳۹۸ مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره												
۸	<p>برای هریک از عبارت های زیر دلیل بنویسید.</p> <p>آ) سختی سیلیس بیشتر از یخ است.</p> <p>ب) محلول آبی کلسیم اکسید (CaO) کاغذ pH را آبی می کند.</p> <p>پ) برای افزایش قدرت پاک کنندگی مواد شوینده به آن نمک های فسفات می افزایند.</p>	۱/۵												
۹	<p>با توجه به شکل زیر که شمایی از فناوری پیشرفته برای تولید انرژی الکتریکی از پرتوهای خورشیدی را نشان می دهد به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>آ) شاره A کدام یک از مواد موجود در جدول داده شده است؟ چرا؟</p> <p>ب) نقش آینه ها در این فناوری چیست؟</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>نقطه ذوب (°C)</th> <th>نقطه جوش (°C)</th> <th>ماده</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۸۰۱</td> <td>۱۴۱۳</td> <td>NaCl</td> </tr> <tr> <td>.</td> <td>۱۰۰</td> <td>H₂O</td> </tr> <tr> <td>-۸۳</td> <td>۱۹</td> <td>HF</td> </tr> </tbody> </table>	نقطه ذوب (°C)	نقطه جوش (°C)	ماده	۸۰۱	۱۴۱۳	NaCl	.	۱۰۰	H ₂ O	-۸۳	۱۹	HF	۱
نقطه ذوب (°C)	نقطه جوش (°C)	ماده												
۸۰۱	۱۴۱۳	NaCl												
.	۱۰۰	H ₂ O												
-۸۳	۱۹	HF												
۱۰	<p>با توجه به واکنش های زیر به سوالات پاسخ دهید.</p> <p>a) $Zn(s) + Sn^{2+}(aq) \rightarrow Zn^{2+}(aq) + Sn(s)$</p> <p>b) $Sn(s) + 2H^+(aq) \rightarrow Sn^{2+}(aq) + H_2(g)$</p> <p>c) $Zn(s) + Ca^{2+}(aq) \rightarrow$ انجام نمی شود</p> <p>آ) فلزات Zn، Sn و Ca را به ترتیب افزایش قدرت کاهنده‌گی مرتب کنید.</p> <p>ب) اگر فلز کلسیم را درون محلول هیدروکلریک اسید قرار دهیم ، آیا گاز هیدروژن آزاد می شود؟ دلیل بنویسید.</p>	۱/۲۵												
۱۱	<p>با توجه به نقشه پتانسیل الکترواستاتیکی کربوئیل سولفید که به صورت زیر است، مشخص کنید آیا این مولکول در میدان الکتریکی جهت گیری می کند؟ چرا؟</p>	۰/۷۵												
۱۲	<p>اگر در محلول ۰/۳ مولار فرمیک اسید (HCOOH)، غلظت یون هیدرونیوم برابر با 1×10^{-۳} مول بر لیتر باشد.</p> <p>آ) معادله یونش فرمیک اسید را بنویسید.</p> <p>ب) درصد یونش آن را حساب کنید.</p> <p>«ادامه سوال ها در صفحه چهارم»</p>	۱												

شکل رو به رو آبکاری یک قاشق فولادی را با فلز مس نشان می دهد.

۱۳

آ) قاشق نقش کدام الکترود (کاتد یا آند) را دارد؟

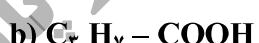
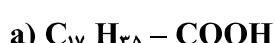
ب) در این فرایند، از محلول کدام نمک مس II سولفات یا نقره نیترات، به عنوان الکترولیت استفاده می کنیم؟ دلیل بنویسید.

پ) نیم واکنش آندی را بنویسید.

ت) این فرایند در چه نوع سلول الکتروشیمیایی (گالوانی یا الکترولیتی) انجام می شود؟ چرا؟

۱/۵

۱۴

با توجه به فرمول های مولکولی ترکیبات «a» و «b» به سوالات پاسخ دهید.

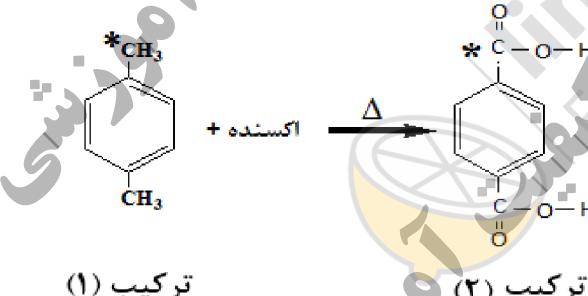
آ) کدام فرمول ساختاری را می توان مربوط به اسید های چرب دانست؟

ب) نیروی بین مولکولی غالب در اسیدهای چرب از چه نوعی است؟ چرا؟

پ) برای باز نمودن لوله فاضلاب خانه ای که با اسیدهای چرب مسدود شده است سدیم هیدروکسید ($NaOH$) مناسب تر است یا هیدروکلریک اسید (HCl)؟ چرا؟

۲

۱۵

با توجه به ساختارهای داده شده به سوالات زیر پاسخ دهید.

آ) نام شیمیایی هریک از ترکیبات (۱) و (۲) را بنویسید.

ب) عدد اکسایش اتم های کربن ستاره دار را مشخص کنید.

پ) کدام ماده به عنوان اکسنده در این واکنش استفاده می شود؟

ت) انرژی فعالسازی این واکنش زیاد است یا کم؟ چرا؟

۲۰

«موفق باشید» جمع نمره

۱	H	۲	He
۱/۰۰۸		۴/۰۰۳	
۳	Li	۴	Be
۶/۹۴۱		۹/۰۱۲	
۱۱	Na	۱۲	Mg
۲۲/۹۹		۲۴/۳۱	
۱۹	K	۲۰	Ca
۳۹/۱۰		۲۱	Sc
۴۰/۰۸		۲۲	Ti
۴۴/۹۶		۲۳	V
۴۷/۸۷		۲۴	Cr
۵۰/۹۴		۲۵	Mn
۵۲/۰۰		۲۶	Fe
۵۴/۹۴		۲۷	Co
۵۵/۸۵		۲۸	Ni
۵۸/۹۳		۲۹	Cu
۵۸/۶۹		۳۰	Zn
۶۳/۵۵		۳۱	Ga
۶۵/۳۹		۳۲	Ge
۶۹/۷۲		۳۳	As
۷۲/۶۴		۳۴	Se
۷۴/۹۲		۳۵	Br
۷۸/۹۶		۳۶	Kr
۷۹/۹۰			
۸۳/۸۰			

راهنمای جدول تناوبی عنصرها
۶ عدد اتمی C
۱۲/۰۱ جرم اتمی میانگین

مدت امتحان: 120 دقیقه	تعداد صفحه: 3	رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: شیمی 3
ساعت شروع: 10 صبح	تاریخ امتحان: 1398/10/16		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال 1398		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
1	آ) کلوبیدی «0/25» ص 7 ب) سفید «0/25» ص 83 ت) لیتیم «0/25» - کاہنده «0/25» ص 49 ج) خورنده «0/25» ص 12 پ) نیروهای بین مولکولی «0/25» ص 72	1/75
2	آ) درست «0/25» ص 70 ب) درست «0/25» ص 61 پ) درست «0/25» ص 112	0/25
	ت) نادرست «0/25» در واکنش های شیمیایی، با استفاده از کاتالیزگر آنتالپی واکنش ثابت می ماند. «0/25» ص 96 ث) نادرست «0/25» - هر چه ثابت یونش یک باز کوچکتر باشد، رسانایی الکتریکی محلول آن در شرایط یکسان، کمتر خواهد بود. «0/25» ص 29	0/25 0/25 0/25 0/5 0/5
3	«0/25» $K = \frac{[NH_3]^2}{[N_2][H_2]^3}$ (آ) ب) دمای $25^{\circ}C$ «0/25» - زیرا ثابت تعادل (K) بزرگتری دارد. «0/25» پ) کاهش یافته «0/25» - زیرا با افزایش دما طبق اصل لوشاتلیه واکنش در جهت مصرف گرما پیش می رود «0/25» یعنی در جهت برگشت (سمت چپ) تا به تعادل برسد. «0/25» تا ص 103	0/25 0/5 0/75
4	«0/25» Fe (آ) پ) «0/25» «2» ث) «0/5» $0/32 = -0/44 - E^{\circ}_{\text{آند}} \rightarrow E^{\circ}_{\text{آند}} = -0/76 V$	1/5
5	«0/25» $[H^+][OH^-] = 10^{-14} \rightarrow [OH^-] = \frac{10^{-14}}{10^{-8}} = 25 \times 10^{-8}$ (آ) ب) ص 24 تا ص 27	0/5
	«0/25» $pH = -\log[H^+] = -\log(10^{-8}) = 8$ (آ)	0/5
6	آ) «0/25» 689 - زیرا چگالی بار یون های سازنده شبکه در ترکیب سدیم کلرید بیشتر از یون های سازنده پتابسیم بر می دارد. ب) منیزیم اکسید «0/25» ص 80	0/75 0/25
	"ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم"	

مدت امتحان: 120 دقیقه	تعداد صفحه: 3	رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: شیمی 3
ساعت شروع: 10 صبح	تاریخ امتحان: 1398/10/16	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال 1398		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
7	$[H^+] = [F^-] = ۰/۱۲ \text{ molL}^{-1}$ «۰/۲۵» $K_a = \frac{[H^+][F^-]}{[HF]} \text{ یا } K_a = \frac{(۰/۱۲)^2}{۰/۳۸} = ۰/۰۳۸ \text{ «۰/۲۵»}$ «۰/۲۵» ص 22	1
8	(آ) در سیلیس همه اتم‌ها با پیوند اشتراکی به هم متصل شده‌اند، اما در ساختار یخ هر اتم اکسیژن در مولکول‌های آب به دو اتم هیدروژن با پیوند اشتراکی و به دو اتم هیدروژن از مولکول‌های دیگر با پیوند هیدروژنی متصل است. «۰/۲۵» از آنجا که پیوندهای اشتراکی خیلی محکم تو از پیوندهای هیدروژنی می‌باشد پس سختی سیلیس بیشتر از یخ است. 72 «۰/۲۵»	0/5
9	(آ) $\text{NaCl} ۰/۲۵$ - زیرا تفاوت نقطه ذوب و جوش آن بیشتر بوده «۰/۲۵» و در گستره دمایی بیشتری به حالت مایع است. «۰/۲۵» (ب) پرتوهای خورشیدی را روی برج گیرنده متتمرکز می‌کنند. «۰/۲۵» ص 76	0/25
10	(آ) $\text{Ca} > \text{Zn} > \text{Sn}$ (ب) بله «۰/۲۵» - طبق واکنش (b) مشاهده می‌کنیم که Sn با H^+ واکنش می‌دهد، «۰/۲۵» از طرفی قدرت کاهنده‌ی Sn از Ca بیشتر است پس Sn با H^+ واکنش می‌دهد. «۰/۲۵» ص 64	0/5 0/75
11	بله «۰/۲۵» - زیرا توزیع بار الکتریکی پیرامون اتم مرکزی آن متقارن نیست «۰/۲۵» و مولکول قطبی می‌باشد. «۰/۲۵» ص 74	0/75
12	(آ) $\text{HCOOH(aq)} + \text{H}_2\text{O(l)} \rightleftharpoons \text{H}_3\text{O}^+(\text{aq}) + \text{HCOO}^-(\text{aq})$ (ب) ص ۱۸ $\frac{6/1 \times 10^{-3}}{0/3} \times 100 = \% 2/03$ $\frac{\text{شمار مولکول های بینیده شده}}{\text{شمار کل مولکول های حل شده}} \times 100 = \% 2/03$ «۰/۲۵»	0/5 0/5
13	(آ) کاتد «۰/۲۵» (ب) مس II سولفات «۰/۲۵» زیرا باید یون‌های مس در الکتروولیت موجود باشد تا هنگام کاهش یافتن در کاتد به شکل یک لایه روی جسم بنشینند. «۰/۲۵» (پ) $\text{Cu(s)} \rightarrow \text{Cu}^{2+}(\text{aq}) + 2e^-$ (ت) الکتروولیتی «۰/۲۵» زیرا برای انجام آبکاری نیاز به استفاده از باتری است. (چون این واکنش به صورت طبیعی انجام نمی‌شود.) «۰/۲۵» ص 54 و ص 60	0/25 0/5 0/25 0/5
	"ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم"	

مدت امتحان: 120 دقیقه	تعداد صفحه: 3	رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: شیمی 3
ساعت شروع: 10 صبح	تاریخ امتحان: 1398/10/16		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال 1398		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
14	«0/25» (a) $C_{17} H_{35} - COOH$ (آ) ب) نیروی واندروالسی «0/25» - زیرا بخش بزرگی از این مولکول را بخش ناقطبی (زنگیر بلند هیدرو کربنی) تشکیل داده است . «0/25» پ) سدیم هیدروکسید $NaOH$ «0/25» - زیرا سدیم هیدروکسید سبب خنثی شدن اسید چرب می شود. «0/25» در ضمن واکنش سدیم هیدروکسید با اسید چرب صابون تولید می کند که در آب حل شده و خود پاک کننده است . 30 «0/25» ص 6 و ص	0/25
15	(آ) ترکیب (1) : پارازایلن «0/25» ب) عدد اکسایش اتم کربن ستاره دار ترکیب (1) : «0/25» - 3 عدد اکسایش اتم کربن ستاره دار ترکیب (2) : «0/25» + 3 پ) محلول غلیظ پتاسیم پرمگنات «0/25» ت) زیاد «0/25» - چون برای انجام این واکنش افزون بر اکسید «0/25» به گرما نیاز است، پس باید انرژی فعالسازی آن زیاد باشد. «0/25» ص 115	0/25 0/25 0/25 0/25 0/25
	جمع نمره خسته نباشد.	20

همکار محترم؛ لطفاً در صورت مشاهده پاسخ‌های صحیح و مشابه کتاب درسی (به جز به کار بردن تناسب در حل مسائل عددی) نمره منظور فرمایید.

